

Geen participatie zonder medezeggenschap.

Het voorstel van het college over de versterking van de wijk democratie (Voorstel Wijk aan zet) heeft zeker aantal goede punten. Positief zijn de versterking van de faciliteiten van wijkraden voor het maken van wijkplannen en de komst van digitale wijkplatforms. Aan een aantal hete hangijzers wordt echter geen aandacht besteed.

1. Het college blijft vasthouden aan het adviesrecht van wijkraden en van andere vormen van participatie zoals bewonersinitiatieven. Iedereen die zich beziggehouden heeft met adviezen en bewonersinitiatieven weet dat het gemeentebestuur die adviezen vaak naast zich neerlegt. Het college reageert niet altijd op een ongevraagd advies of neemt pas na lange tijd en aandringen de moeite om te reageren.

Het zou mogelijk moeten zijn om bij de start van wijkplannen of bewonersinitiatieven afspraken te maken over de besluitvorming door de raad. In bepaalde gevallen (voorwaarden kunnen dan uitgewerkt worden) kan vooraf afgesproken worden dat de raad het voorstel van de wijkraad of het bewonersinitiatief overneemt. Of een andere oplossing zou instemmingsrecht kunnen zijn van de wijkraad zoals we dat kennen bij medezeggenschaps- en ondernemingsraden.

Dan pas zijn de burgers echt 'aan zet'.

2. Participatie wordt nog te veel gezien als een aanvulling op het gemeentelijk beleid. Deze visie beperkt zich tot het geven van ruimte voor nieuwe, goede ideeën van een aantal bewoners die anders verloren zouden gaan. In het voorstel van het college ontbreekt het aan urgentie om bewoners niet alleen mee te laten denken maar ook invloed te geven op de plannen voor verbetering van hun eigen leefomgeving. Dat is nodig omdat transitie zoals het halen van klimaatdoelen, de kansengelijkheid op werk en onderwijs, mobiliteitsvraagstukken niet slagen zonder de inbreng van bewoners. Het is noodzakelijk dat bewoners vanaf de start van het beleid meedenken en meebepalen welk waarden of uitgangspunten gekozen worden en ook bij de uitwerking en uitvoering betrokken worden. De besluitvorming over Feyenoord City laat zien dat als dit niet gebeurt het gemeentebestuur haar eigen weerstand creëert.

In het voorstel van het college wordt benadrukt dat wijkbewoners bij de start van het beleid betrokken worden. Dit lijkt nog een vrome wens.

3. Bewonersinitiatieven leiden vaak nog een moeizaam bestaan. In het begin is er veel enthousiasme en ook maken subsidies een voortvarende start mogelijk. Maar na enige tijd blijkt vaak dat het voortbestaan van het initiatief niet makkelijk is. Structurele financiering ontbreekt en blijkt niet mogelijk.

Bewonersinitiatieven zijn echter een noodzakelijke voorwaarde voor de gewenste participatie. Het gaat bij bewonersinitiatieven niet alleen om de fysieke resultaten of voorzieningen, maar misschien zelfs vooral, om de versterking van sociale netwerken in de buurt. Op dit ogenblik, en dat verandert niet door dit voorstel van het college, zijn er te weinig instrumenten om het voortbestaan van succesvolle bewonersinitiatieven te garanderen. Een verruiming van financieringsvoorwaarden en andere faciliteiten zijn nodig om de sociale cohesie in wijken te versterken en daarmee een basis te leggen voor brede participatie. Iedere bewoner is aan zet en niet alleen een aantal goed opgeleide vrijwilligers.

Uiteindelijk moet participatie leiden tot een gevoel van eigenaarschap en trots op de wijk waarin je woont.

Pim Hunfeld

Initiatiefnemer Hefpark

Bestuurslid Wijkorganisatie Feijenoord Kop van Zuid van 2012 tot 2020.